

Területi Statisztika

Közzététel: 2019. április 16.

A tanulmány címe:

A rendőri elérhetőség és a bűnözés közötti összefüggések térbeli elemzése

Szerzők:

Mátyás Szabolcs Nemzeti Közszerzői Egyetem, E-mail: matyas.szabolcs@uni-nke.hu

Sallai János Nemzeti Közszerzői Egyetem, E-mail: sallai.janos@uni-nke.hu

Tihanyi Miklós Nemzeti Közszerzői Egyetem, E-mail: tihanyi.miklos@uni-nke.hu

Vári Vince Nemzeti Közszerzői Egyetem, E-mail: vari.vince@uni-nke.hu

<https://doi.org/10.15196/TS590202>

Az alábbi feltételek érvényesek minden, a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) Területi Statisztika c. folyóiratában (a továbbiakban: Folyóirat) megjelenő tanulmányra. Felhasználó a tanulmány, vagy annak részei felhasználásával egyidejűleg tudomásul veszi a jelen dokumentumban foglalt felhasználási feltételeket, és azokat magára nézve kötelezőnek fogadja el. Tudomásul veszi, hogy a jelen feltételek megszegéséből eredő valamennyi kárért felelősséggel tartozik.

- 1) A jogszabályi tartalom kivételével a tanulmányok a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szt.) szerint szerzői műnek minősülnek. A szerzői jog jogosultja a KSH.
- 2) A KSH földrajzi és időbeli korlátozás nélküli, nem kizárólagos, nem átadható, térítésmentes felhasználási jogot biztosít a Felhasználó részére a tanulmány vonatkozásában.
- 3) A felhasználási jog keretében a Felhasználó jogosult a tanulmány:
  - a) oktatási és kutatási célú felhasználására (nyilvánosságra hozatalára és továbbítására a 4. pontban foglalt kivétellel) a Folyóirat és a szerző(k) feltüntetésével;
  - b) tartalmáról összefoglaló készítésére az írott és az elektronikus médiában a Folyóirat és a szerző(k) feltüntetésével;
  - c) részletének idézésére – az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven – a forrás, valamint az ott megjelölt szerző(k) megnevezésével.
- 4) A Felhasználó nem jogosult a tanulmány továbbértékesítésére, hasznoszerzési célú felhasználására. Ez a korlátozás nem érinti a tanulmány felhasználásával előállított, de az Szt. szerint önálló szerzői műnek minősülő mű ilyen célú felhasználását.
- 5) A tanulmány átdolgozása, újra publikálása tilos.
- 6) A 3. a)–c.) pontban foglaltak alapján a Folyóiratot és a szerző(ke)t az alábbiak szerint kell feltüntetni:

„Forrás: Területi Statisztika c. folyóirat 59. évfolyam 2. számában megjelent, Mátyás Szabolcs – Sallai János – Tihanyi Miklós – Vári Vince által írt A rendőri elérhetőség és a bűnözés közötti összefüggések térbeli elemzése c. tanulmány”

- 7) A Folyóiratban megjelenő tanulmányok kutatói véleményeket tükröznek, amelyek nem esnek szükségképpen egybe a KSH, vagy a szerzők által képviselt intézmények hivatalos álláspontjával.

A rendőri elérhetőség és a bűnözés közötti összefüggések térbeli elemzése

Spatial analysis of the connections between police accessibility and intensity of crime

Mátyás Szabolcs

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

E-mail:

matyas.szabolcs@uni-nke.hu

Sallai János

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

E-mail: sallai.janos@uni-nke.hu

Tihanyi Miklós

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

E-mail:

tihanyi.miklos@uni-nke.hu

Vári Vince

Nemzeti Közzolgálati Egyetem

E-mail: vari.vince@uni-nke.hu

Kulcsszavak:

bűnözésföldrajz,
elérhetőség,
rendészet,
rendőrség

A Jó Állam – Jó Rendőrség kutatások keretében a szerzők arra a kérdésre keresnek választ, hogy megfigyelhető-e bármilyen összefüggés a bűnözés területi gyakorisága és a rendőrségi objektumok (rendőrkapitányság, rendőrőrs) elhelyezkedése között. A tanulmány ismerteti, hogy van-e kapcsolat a bűnözés nagysága és a – feljelentés megtételéhez alkalmas – rendőri objektum távolsága között, vagyis a feljelentési hajlandóságot mennyire befolyásolja a rendőrségi objektum településektől való távolsága. A kutatási eredmények alapján megállapítható, hogy nincs egyértelmű korreláció egy adott település (vagy kisebb térség) esetében a bűnözés nagysága és a rendőrség elérhetősége között. Azt azonban nem lehet kijelenteni, hogy a feljelentési hajlandóság és a rendőri objektum lakóhelytől való távolsága között nincs semmiféle kapcsolat.

A kutatás során a számításokhoz a Google Maps GPS alapú távolságszámítási adatbázisát, illetve egy saját fejlesztésű JavaScript nyelven írt programot alkalmaztak a szerzők, amely a légvonalban egymáshoz legközelebb lévő két település–rendőrség páros megtalálásában segített.

Within the framework of the Project “Good State – Good Police”, the authors are seeking answer to the question if there is any connection between spatial intensity of crime and the location of police installations (police stations, regional commissioned offices). The study presents whether there is any relationship between the intensity of crime and the distance of police installations from settlements, that is, how reporting willingness is affected by the distance between police installations and settlements. Based on the results, there is no obvious correlation between the intensity of crime and the police accessibility in the case of a given settlement (or a small region). However, it cannot be categorically declared that there is no relation between the distance from police installations to the places of residence and reporting willingness.

Keywords: For calculations, the authors used the GPS-based criminal geography, distance counting database of Google Maps and accessibility, their self-developed JavaScript software. The JavaScript software helped to find the two nearest settlement-police station combinations in a straight line. law enforcement, police

Beküldve: 2018. december 16.

Elfogadva: 2019. február 1.

Bevezetés

Az elmúlt közel másfél évtizedben a biztonság fogalma átértékelődött, de nemcsak a fogalom, hanem az állampolgárok hozzáállása is. E fogalom kiszélesedett, és bővebb tartalommal bír, mint a korábbi évtizedekben (Dávid et al. 2007). Ehhez hozzájárultak az elmúlt évek közbiztonságot veszélyeztető eseményei is, például a Nyugat-Európán végigsöprő terrortámadások vagy az egész kontinenst érintő migrációs helyzet¹. Az állampolgárok ma már nagyobb figyelmet fordítanak a saját és környezetük biztonságára², illetve a rendvédelmi szervektől a korábbinál professzionálisabb szolgáltatásokat várnak el.³

¹ A migráció kapcsán gondolhatunk a szervezett bűnözés megerősödésére is, lásd Nyitrai (2018).

² Egyre több kertés vagy társasház investál időzített kapcsolóba, mozgásérzékelőbe, térfényelő kamerába, avagy közvetlenül csatlakozik a riasztójuk a 24 órás felügyelet biztosító vagyonvédelmi cégekhez (Ürmösné 2002).

³ „Az állampolgárok a közszolgálat, és az általa nyújtott szolgáltatások színvonala iránt egyre szigorúbb követelményeket támasztanak, e társadalmi igények pedig a közszolgálati és a rendvédelmi szerveket, tevékenységük minőségének fejlesztésére készítik” (Kovács 2015, 110. old.).

A rendőr és a rendészeti dolgozó munkája egy valódi professzió alapuló hivatássá változott. A rendőrség a valóságban is egyre inkább megvalósítja a közösségi rendészet (community policing) angolszász modelljét. Nyitott a lakosság felé, próbálja megérteni és felfedni a bűnözés és a bűnözéstől való félelem okait (Boros 2015).

Ezzel párhuzamosan a lakosság elvárása a rendvédelmi szervekkel szemben folyamatosan nő. Az egyik legfontosabb a lakosság szerint, hogy a rendőr mindig „elérhető legyen”. Mit értenek ez alatt az állampolgárok? A tapasztalatok alapján azt, hogy ha a segélyhívót hívják, akkor lehetőleg azonnal felvegyék a telefont, a telefonhívás után pedig minél hamarabb érkezzen a helyszínre a járőr. Ha pedig feljelentést kíván tenni az állampolgár, akkor minél közelebb legyen egy olyan rendőrségi objektum, ahol megteheti azt (Tihanyi 2013, 2017).

Az elkövetkező években, a digitalizáció terjedésével csökkenni fog a fizikai (földrajzi) értelemben vett elérhetőség szerepe, mivel növekedni fog az e-mailben megtett feljelentések száma, azonban napjainkban ezek még kis arányt képviselnek. Ettől függetlenül sokaknak – a személyes ügyintézés miatt – a rendőri objektumok elérhetősége még mindig kulcskérdés marad, ahogy ezzel a nemzetközi kutatások is számolnak (Vári 2017).

A kutatás során elsősorban arra kerestük a választ, hogy megfigyelhető-e bármilyen összefüggés a bűnözés nagysága (gyakorisága) és a feljelentés megtételéhez alkalmas rendőri objektum távolsága között.

Tanulmányunk a Jó Állam kutatás keretében, azon belül a Jó Állam – Jó Rendőrség kutatócsoport munkájának eredménye. E több éve tartó kutatás elsődleges célja, hogy tudományos háttérű kormányzati teljesítményértékelést adjon az egyes szakterületekről, így a rendvédelemről is⁴. A kutatás célja, hogy eredményeivel járuljon hozzá a kormányzati döntések tudatos előkészítését támogató tudományos indikátorrendszer kidolgozásához (<https://www.uni-nke.hu>).

Módszertan

A kutatáshoz szükséges települési adatok a Központi Statisztikai Hivatal településlistájából (2018. január 1-jei közigazgatási állapot szerint), a rendőrségi objektumok listája az Országos Rendőr-főkapitányságtól származnak.

A rendelkezésre álló lista alapján az objektumok három típusát különíthetjük el: 1. rendőrkapitányság, 2. rendőrőrs, 3. körzeti megbízotti iroda. A kutatás során két kategóriát állítottunk fel: 1. rendőrkapitányság – rendőrőrs – körzeti megbízott iroda, 2. rendőrkapitányság – rendőrőrs. Előbbiben 1023 darab, míg utóbbiban 338 darab rendőrségi objektum címadatát elemeztük. A bűnügyi mutatók adatai (abszolút bűncselekményi értékek) a nyilvános Prevenációs Bűnözés-Statisztikai Adattár

⁴ A kutatás korábbi eredményeit lásd Mátyás et al. (2016).

(PRE-STAT) rendszeréből származtak. E rendszerből a bűncselekmények számát (2014, 2015, 2016) és a kiemelt bűncselekmények számát (2014, 2015, 2016) töltöttük le, melyek alapján a 3 év átlagát számoltuk.

A bűnözési adatokat Google Maps térképeken jelenítettük meg. A számításhoz a következő eszközöket használtuk: Google Maps GPS alapú (6 m pontosságú) távolságszámítási adatbázisát a közúti hálózatra vonatkoztatott számításmóddal, illetve saját fejlesztésű JavaScript nyelven írt programsort a légvonalban egymáshoz legközelebb lévő 2 darab település–rendőrség páros megtalálásához.

A számítás módszertana a következő 12 lépésben foglalható össze:

1. A településlista elemeinek geokódolása Google Maps Geocoding API segítségével (városközpont koordinátái).
2. A rendőri objektummal rendelkező települések kiválasztása az alapsokaságból (0 kilométeres távolságként értelmeztük a település középpontjának távolságát a belterületén lévő rendőrségi ponttól).
3. Iterálás az alapsokaság elemein, a légvonalban legközelebbi két rendőrség megtalálására a pitagorasz-tétel négyzetes hengervetületre alkalmazott esetének használatával.
4. A kapott 2 darab rendőrség/település mátrixát település-rendőrség szerkezetbe állítva közúti távolság számítása a Google Maps Distance Matrix API segítségével az optimális megközelítést előtérbe helyezve.
5. A településenkénti két rendőrség távolságadatainak vizsgálata, a kisebb kiválasztása, a lista véglegesítése.
6. A rendőri objektumokkal rendelkező települések visszaillesztése 0 kilométeres távolságértékkal.
7. Kimutatások készítése nullás értékeket kizáró módon (rendőrséggel nem rendelkezők sokasága), illetve a teljes településlistán (rendőrséggel rendelkező települések 0 kilométeres adatait is beleszámítva).
8. A PRE-STAT rendszerből a kiválasztott bűnügyi mutatók adatainak kikeresése majd letöltése.
9. Adatbázis-műveletek, az adatsorok egymáshoz illesztése.
10. Elemző táblák, diagramok összeállítása.
11. Térképes elemzésekhez az adatbázis alkalmazása és előkészítése.
12. A térképek és a kapcsolódó ábrák elkészítése.

A rendőrségi objektumok elérhetősége

A rendőrségi objektumok elérhetőségének vizsgálata – egyéb ok mellett – az emberek bűnözéstől való félelmének aspektusából is rendkívül fontos. Számos kutatás megállapította már, hogy az emberek nem a valós veszélyektől félnek (nem attól félnek, amitől „kellene” és nem azok félnek, akiknek „kellene”), hanem a többéves, olykor évtizedes sztereotípiáktól. A szubjektív biztonságérzet növelésében és a bűn-

zéstől való félelem csökkentésében nagy szerepe lehet minden olyan kutatásnak, amely a rendőrségi objektumok lakossági elérhetőségét vizsgálja (Barabás et al. 2018).

Az 1. ábrán a rendőrkapitányságok és a rendőrőrsök láthatók, a körzeti megbízotti irodák nem. Azért nem, mert a feljelentéstétel szempontjából majdhogynem irreleváns a körzeti megbízotti irodák szerepe, hiszen a kötelező „nyitvatartási” idejük mindössze heti egy óra, vagyis a hét napjainak többségében ott nem lehet feljelentést tenni. Az előbbieket láthatók a 2. ábrán – különösen az 1. ábrával összehasonlítva – és félrevezető volna, ha a körzeti megbízotti irodákkal együtt elemeznénk a települések rendőrségi értelemben vett elérhetőségét.

Megvizsgáltuk az egyes település esetében a feljelentésre alkalmas rendőrségi objektum és a távolság viszonyát, illetve annak következményeit.

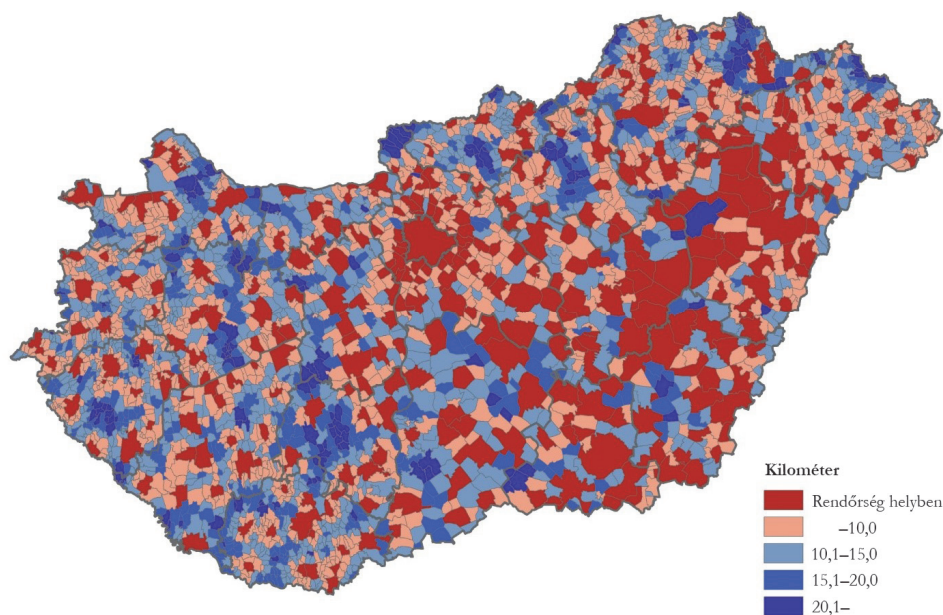
A legkedvezőbb helyzetben azok a települések voltak, amelyeknél helyben található a rendőrség. Viszonylag egyenletesen helyezkednek el a rendőri objektumok az ország területén, van azonban néhány rész, ahol az átlagosnál nagyobb a „rendőrségsűrűség”. Ezek a területek elsősorban az Alföld keleti részén találhatók, a Tisza és az országhatár közötti sávban, vagyis itt a legjobb az elérhetősége a rendőrségi objektumoknak. Megjegyezzük, hogy az Alföld településföldrajzi sajátásaiból adódóan jelentős számban fordulnak elő nagyméretű települések (hazánk 36 legnagyobb területű települése az Alföldön található), és a településsűrűség is az országos átlag alatti (Székely–Kotosz 2018). A nagy településméret következménye, hogy egyes településeknél a rendőrség elérhetősége és a város egyes marginális területei között akár több kilométer távolságot kell megtenni, többet, mint olyan települések esetén, ahol nincs helyben rendőrségi objektum. Ez azonban a térképeken nem jelenik meg belső tartalomként (a kutatócsoport terveiben szerepel – a kutatás későbbi szakaszában – ennek részletes vizsgálata). Az Alföld másik jellegzetessége (a nagyméretű településeken kívül) az országos átlag alatti településsűrűség, amely hazai viszonylatban nagy népességszámú településeket eredményez. Ennek „térképi következménye”, hogy a relatíve kis számú, ám nagy népességszámú településeknél találunk olyan rendőrségi objektumot, amely feljelentés megtételére alkalmas, azaz országos viszonylatban átlagon felüli elérhetőséget eredményez.

A rendőrkapitányságok és/vagy rendőrőrsök országos elhelyezkedése alapján Pest megye északi részén a Szobi járásban, Nógrád megye középső részén Pásztótól nyugatra lévő településeknél, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Zempléni-hegység területénél, Heves és Zala megye középső térségénél, valamint a Tamásitól északra és délre lévő településeknél értékeltük a legrosszabbnak a rendőrség elérhetőségét, vagyis ezek a területek azok, ahol a legkevesebb rendőrőrs és/vagy rendőrkapitányság található.

1. ábra

A településekhez legközelebbi rendőrség (rendőrkapitányság és/vagy rendőrőrs) átlagos távolsága közúton

Average distance of the nearest police installation (police station and/or police headquarters) from settlements on road (km)

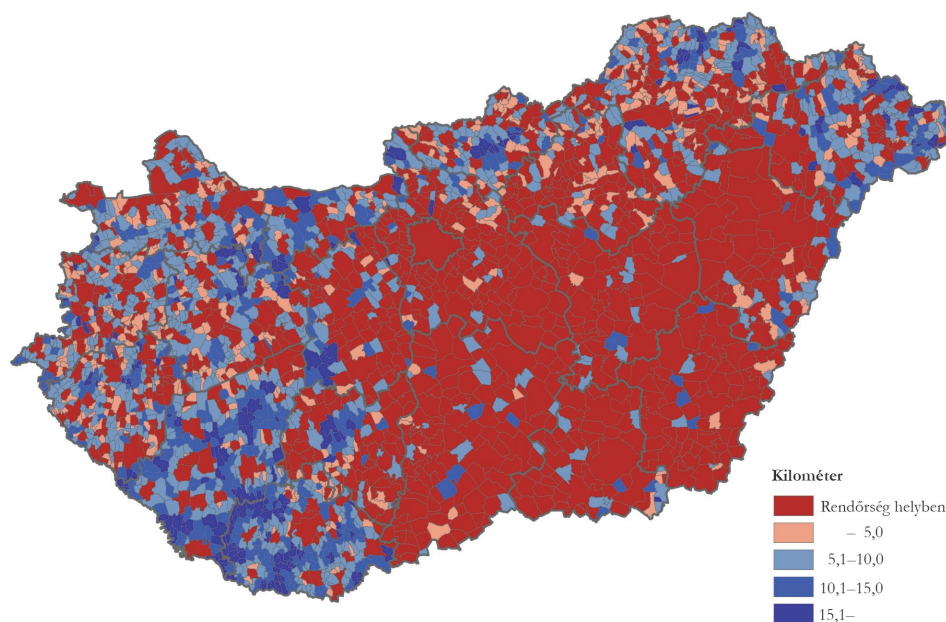
Forrás: KSH Helységnévtár, Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem Államkutatási és Fejlesztési Intézet Mérési és Módszertani Iroda, PRE-STAT adatai alapján saját számítás.

A településektől való távolság és a rendőri elérhetőség kapcsán érdemes megemlíteni, hogy ha a rendőrkapitányságok és/vagy a rendőrőrsök mellett a körzeti megbízotti irodákat is szerepeltetjük a térképen, úgy tartalmában közel azonos térképet szerkeszthetünk. Azonban jól látható az 1. és a 2. ábrák összehasonlításánál, hogy az Alföld esetében jóval árnyaltabb képet kapunk, ha csak a rendőrkapitányságokat és/vagy a rendőrőrsöket ábrázoljuk. Nyilvánvaló az 1. ábrán az Alföld dominanciája, és realisabb képet mutat a rendőri objektumok elérhetőségéről, mint a 2. ábra. Már korábban említettük, a körzeti megbízotti irodák nyitvatartása a korábban említett heti egy óra, ezért feljelentés/bejelentés megtétele szempontjából gyakorlatilag nem vehető igénybe. Nem tekinthető reálisnak a 2. ábra, ugyanis azt sugallja, hogy az Alföld szinte minden településén helyben található olyan rendőrségi objektum, ami feljelentés/bejelentés megtételére alkalmas. Ez nyilvánvalóan nem így van, azonban az Alföldön az ország többi tájaihoz képest a településföldrajzi adottságok következtében kedvezőbb a rendőrségi objektumok elérhetősége.

2. ábra

A településekhez legközelebbi rendőrség (rendőrkapitányság és/vagy rendőrőrs, illetve körzeti megbízotti iroda) átlagos távolsága közúton

Average distance of the nearest police installation (police station, police headquarters, and/or regional commissioned office) from settlements on road (km)

Forrás: KSH Helységnévtár, Nemzeti Községi Egység Államkutatási és Fejlesztési Intézet Mérési és Módszertani Iroda, PRE-STAT adatai alapján saját számítás.

Az elérhetőség és a bűnözés kapcsolata

A 3. ábra a rendőrséggel (rendőrkapitányság és/vagy rendőrőrs) rendelkező települések és az ezer főre jutó bűncselekmények közötti összefüggéseket mutatja. A bűncselekményi adatok a 2014–2016 közötti évek átlagát mutatják, kiküszöbölve az esetleges kiugró értékeket. Az ezer főre jutó bűncselekmény a Közép-Tisza vidéken, a Balaton mentén (elsősorban annak déli partján), a szerb–magyar határszakaszánál, valamint a nagyobb városokban országos átlag feletti (Pécs, Győr, Miskolc stb.). A 3. ábra alapján megállapíthatjuk, hogy a magas bűncselekményi értékek elsősorban a városokra jellemzők, s kevés olyan rendőrségi objektummal rendelkező település található, ahol alacsony az ezer főre jutó bűncselekmények száma. Kriminológiai közhelyként állapíthatjuk meg, hogy elsősorban a városias területeken regisztrálhatunk magasabb bűncselekményi arányt. Ezzel kapcsolatban megemlíthetjük, hogy a

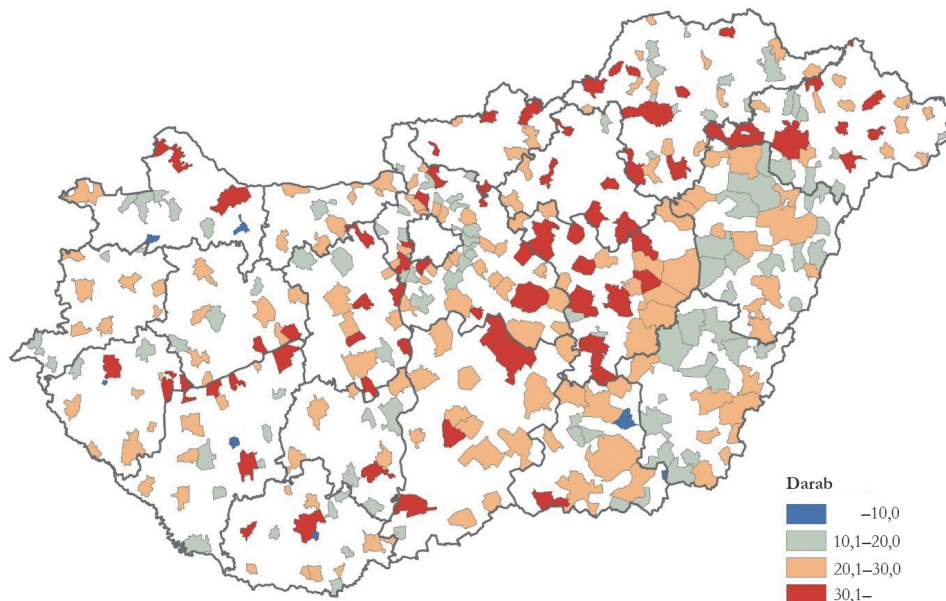
rendőrkapitányságokat és/vagy a rendőrőrsöket elsősorban a nagyobb településeken találjuk, ahol azt a lakosságszám, a bűnözési mutatók, illetve a település valamely funkciója indokoltá teszi (Ürmösné 2018).

A 3. ábrán a Tiszától keletre lévő városi területeken található a legtöbb „piros folt”, különösen a Közép-Tisza vidéken, ahol a gyakorisági értékek több helyen is országos átlag feletti. Ezzel szemben az ország nyugati részén csak elszórtan vannak országos átlag feletti bűnözési mutatójú települések.

3. ábra

A rendőrséggel rendelkező településeken az ezer főre jutó bűncselekmények éves átlagos száma, 2014–2016

Annual average number of criminal cases per 1,000 people at settlements having a police installation, 2014–2016

Forrás: KSH Helynévnyvtár, Nemzeti Községi Egységtervezési és Fejlesztési Intézet Mérési és Módszertani Iroda, PRE-STAT adatai alapján saját számítás.

A kutatás során a rendőrkapitánysággal és/vagy rendőrőrssel nem rendelkező településeket is elemeztük (4. ábra). A Balaton vonalától északra fekvő megyéknél (Győr-Moson-Sopron, Vas, Komárom-Esztergom, Veszprém, Fejér) alacsony volt a gyakorisági mutató. Veszprém megyében a Balaton menti települések egy keskeny sávjában átlag feletti volt az érték.

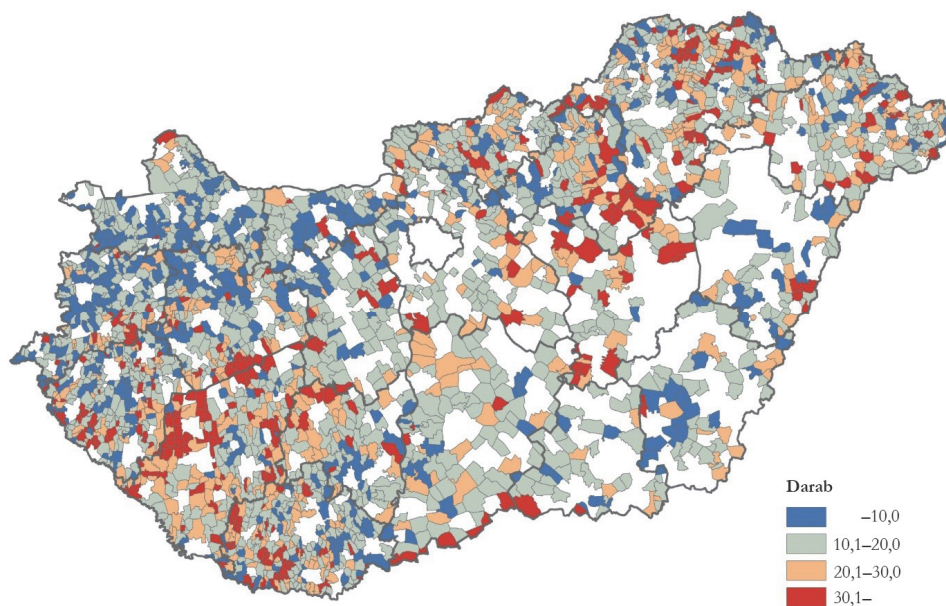
A rendőri objektummal nem rendelkező települések esetében Észak-Magyarországon rendkívül heterogén a kép. Az Északi-középhegység egyes térségeiben (zömmel az előregedő zsákfalvakban) országos átlag alatti, viszont a hátrányos,

periférikus helyzetű településeken átlag feletti vagy azt megközelítő a bűnözés nagysága (Pénzes et al. 2018). Az Alföld keleti részén (Hajdú-Bihar, Békés megye) olyan rendőri objektum nélküli területek is voltak, ahol országos átlag alatti a bűnözési fertőzöttség. Mindkét megyében a gazdaságilag elmaradott és társadalmilag erodált területek mutattak (nagy részt marginális határ menti területek) országos átlag fölötti fertőzöttséget (Egri–Kószegi 2018, Illés 2018). A Dunántúlon Baranya és Tolna megye keleti részén országos átlag alatti a bűnözés nagysága, Somogy megye északi részén (a Balaton déli partja következtében), Marcali és Szigetvár környékén magasabb a fertőzöttség. Zárványszerű, magas fertőzöttségű területek találhatók továbbá Zala, Heves, Nógrád és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében is.

4. ábra

**A rendőrséggel nem rendelkező településeken az ezer főre jutó
bűncselekmények éves átlagos száma, 2014–2016**

Annual average number of criminal cases per 1,000 people at settlements
without a police installation, 2014–2016

Forrás: KSH Helységnévtár, Nemzeti Községi Egység Államkutatási és Fejlesztési Intézet Mérési és Módszertani Iroda, PRE-STAT adatai alapján saját számítás.

A kutatás eredményei

Röviden megállapíthatjuk, hogy nincs egyértelmű korreláció a feljelentés megtételére alkalmas rendőrségi objektumok és a bűnözés nagysága között. Ez két okból adódhat, egyrészt az ország egyes területein eltérő a lakosság feljelentési hajlandósága, másrészt különböző a bűnözés nagysága.

1. Bizonyított kriminológiai tény, hogy eltérő a feljelentési hajlandóság az egyes nemzetek, országok, sőt az eltérő városszerkezeti övezetekben is. (Példaként hozhatjuk fel a hazánkba érkező holland vendégeket, akik jóval nagyobb arányban tesznek feljelentést, mint a Kelet- és Közép-Európából érkezők. Debrecenben pedig lakossági kérdőíves felmérés bizonyította, hogy a város rurális területein kimutathatóan alacsonyabb a lakosság feljelentési hajlandósága, de az iskolai végzettség és a bűncselekmény típusa is hatással van a feljelentések megtételére (Mátyás 2015, 2016)). A kutatás keretében ilyen irányú reprezentatív látenciatvizsgálat és/vagy feljelentéshajlandóság-mérés nem történt, ennek ellenére – a korábbi látenciatvizsgálatok eredményeire alapozva – feltételezhető, hogy a kedvezőbb bűnügyi mutatóval rendelkező területeknél nem a nagyobb látencia következménye a kedvezőbb bűnügyi helyzet.

2. Közismert tény, hogy az ország egyes területein eltérő a bűnözés intenzitása (Korinek 1995). A megyéket bűnözési gyakoriság szempontjából vizsgálva megállapítható, hogy százezer főre vetítve a fővárosban követik el a legtöbb bűncselekményt. Budapesten az országos átlag közel másfélszerese a bűnözési gyakoriság. A kriminálstatisztikai adatok alapján fertőzött megye Somogy (a Balaton déli partja), Fejér és Hajdú-Bihar. Kevésbé fertőzött megye Vas és Békés. Megállapíthatjuk, hogy a százezer főre jutó bűncselekmények száma alapján, egy adott terület gazdasági fejlettsége és a bűnözés gyakorisága között nincs egyértelmű összefüggés (Mátyás–Sallai 2014, Mátyás 2017). A Jó Állam – Jó Rendőrség kutatás során primer kutatással nem támasztható alá, hogy a rendőrségi objektumokkal kevésbé sűrűn ellátott területeknél nem elsősorban a nagyobb látenciával és a nagyobb távolsággal, hanem a bűnözés kisebb intenzitásával lehet magyarázni a kedvezőbb bűnügyi mutatókat, ennek ellenére a korábbi kutatások eredményei alapján ez megalapozottan feltételezhető.

Megállapíthatjuk, hogy az Észak-Dunántúlon országos átlag alatti a rendőrségi objektumok elérhetősége, és itt találhatóak a legnagyobb számban azon területek, ahol 20 kilométer feletti a legközelebbi rendőrségi elérhetőség (vagyis az itt lakóknak kell a legtöbbet utazniuk azért, hogy feljelentést tehessenek), ennek ellenére itt találhatóak legnagyobb számban azok a területek, ahol országos átlag alatti a bűncselekmények aránya.

A Dél-Dunántúlon hasonló elérhetőséget figyelhetünk meg, mint az Észak-Dunántúlon, ennek ellenére számos olyan terület található, amelynek elérése országos átlag alatti vagy feletti gyakoriságú.

Pozitív korreláció figyelhető meg az Alföldön, ahol országos átlag feletti a rendőrség elérhetősége, különösen annak keleti és déli részein. A bűncselekményi arányok pedig a rendőrséggel rendelkező, illetve a rendőrséggel nem rendelkező területeknél relatíve alacsonyak.

Összegzés

Kijelenthetjük, hogy nincs egyértelmű korreláció egy adott település (vagy kisebb térség) esetében a bűnözés nagysága és a rendőrség elérhetősége között. Álláspontunk szerint a bűnözés mértékét nem elsősorban a rendőri objektumok elérhetősége, hanem az ott lakó népesség társadalmi, gazdasági jellemzői és egyéb tényezői befolyásolják.

Ennek alátámasztására lineáris regressziós modellt készítettünk és egy összefoglaló Excel táblázatot a korreláció fontosabb paramétereivel. (Ez utóbbi közzétételére a terjedelmi korlátok miatt nem volt lehetőség.) A korrelációvizsgálat nem mutatott korrelációt (Pearson-féle együttható = 0,077, $R^2 = 0,006$), azonban fontos kiemelni, hogy ez egy országos szintű analízis eredménye, amely bizonyos esetekben kisebb térségek erősebb korrelációját eltakarhatja.

Az előbbieket ellenére nem lehet kategorikusan kijelenteni, hogy a feljelentési hajlandóság és a rendőri objektum lakóhelytől való távolsága között nincs semmiféle kapcsolat. Ennek bizonyítására vagy esetleges kizárására azonban csak egy országos szintű reprezentatív felmérés alapján lehetne megnyugtató választ adni.

Köszönetnyilvánítás

A tanulmány szerzői köszönetüket fejezik ki az NKE ÁKFI Mérési és Módszertani Iroda munkatársainak a számításokhoz nyújtott segítségért.

IRODALOM

- BARABÁS, A. T. – KOPLÁNYI, G. – SZIGETI, Á. (2018): Insecurity issues in Budapest, Hungary. pp. 119–143. In: Barabás, Andrea Tünde (szerk.) *The Dimensions of Insecurity in Urban Areas: Research on the Roots of Unsafety and Fear of Crime in European Cities*. OKRI, Budapest
- BOROS, G. (2015) (SZERK.): *Közigazgatási és integrált rendészeti vezetési ismeretek. II.*, RASZB, Budapest, 190 p.
- DÁVID, L. – MOLNÁR, I. – BUJDOSÓ, Z. – DERESKEY, A. (2007): Biztonság, terrorizmus, turizmus. In: *Gazdálkodás* 51. (különkiadás) pp. 161–166.

- EGRI, Z.–KÓSZEGI I. (2018): A gazdasági-társadalmi (komplex) térszerkezet kelet-közép-európai képe. *Területi Statisztika* 58 (1) pp. 27–56.
- ILLÉS, S. (2018): Gazdasági válság és cirkuláció. *Területi Statisztika* 58 (1) pp. 103–122.
- KORINEK, L. (1995): Félelem a bűnözéstől. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 189. p.
- KOVÁCS, I. (2015): Az üzletszerű kéjtelgességgel kapcsolatos rendőri visszaélések etikai vonatkozásai. *Belügyi Szemle*, 2015/4. pp. 99–125.
- MÁTYÁS, SZ. (2015): Szubjektív biztonságérzet – lakossági vélemény a közbiztonságról és a rendőrségről. *Magyar Rendészet* 2015/5. pp. 159–170.
- MÁTYÁS, SZ. (2016): Turizmus és viktimizáció. pp. 47–59. In: Német Kornél (szerk.): I. Turizmus és biztonság tudományos konferencia konferencia kötete, Pannon Egyetem, Nagykanizsa
- MÁTYÁS, SZ. (2017): Magyarország általános bűnözésföldrajzi helyzete. *Hadtudományi Szemle*. 2017/4. pp. 497–505.
- MÁTYÁS, SZ.–SALLAI, J. (2014): Kriminálgeográfia. pp. 335–353. In: Ruzsonyi P. (szerk.): Tendenciák és alapvetések a bűnügyi tudományok köréből. Budapest
- MÁTYÁS, SZ.–SALLAI, J.–TIHANYI, M.–VÁRI, V. (2016): A „jó rendészet” közpolitikai kapcsolódási lehetőségei. pp. 83–121. In: Kaiser Tamás (szerk.): A jó állam nagyító alatt: speciális jelentések A-tól V-ig (az adóbürokráciától a versenyképességig). Dialóg Campus Kiadó, Budapest
- NYITRAI, E. (2018): A szervezett bűnözés elleni küzdelem büntetőjogi és kriminalisztikai eszközei. Ph.D. értekezés, Pécs, pp. 83–86.
- PÉNZES, J.–TÁTRAI, P.–PÁSZTOR, I. (2018): A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben. *Területi Statisztika* 58 (1) pp. 3–26.
- SZÉKELY, A.–KOTOSZ, B. (2018): Kognitív térkép a dél-alföldi tanyák jövőképeiről. *Területi Statisztika*, 58 (3) pp.225–249
- TIHANYI, M. (2013): A társadalmi kontroll helye, szerepe a rendőrség működésében. pp. 7–14. In: Kádár András Kristóf et al. (szerk.): A rendőrség társadalmi kontrollja. NKE, Budapest
- TIHANYI, M. (2017): The Tools of the Police for the Improvement of the Citizens' Subjective Sense of Security in Hungary. *Hadtudományi Szemle*, 2017/11. pp. 284–299.
- ÜRMÖSNÉ SIMON, G. (2002): Crime prevention. Angol szakmai témakörök a közép- és felsőfokú nyelvvizsgára. RTF, Budapest, pp. 30–44.
- ÜRMÖSNÉ SIMON, G. (2018): Domestic violence in Technical English for Officers. Dialóg Campus Kiadó, Budapest. pp. 130–133.
- VÁRI, V. (2017): Jó állam – jó rendőrség: fókuszban a hatékonyság (fogalmi keretek, nemzetközi kitekintés) pp. 725–734. In: Sabjanics István–Finszter Géza (szerk.): Biztonsági kihívások a 21. században. Dialóg Campus Kiadó, Budapest

INTERNETES HIVATKOZÁSOK

- http://www.ksh.hu/apps/hntr.egyeb?p_lang=HU&p_sablon=LETOLTES (letöltés ideje: 2018. december 10.)
- <https://prestat.lechnerkozpont.hu/bunmegelozes/#/login> (letöltés ideje: 2018. december 11.)
- <https://www.uni-nke.hu/hirek/2018/12/05/merlegen-a-jo-allam> (letöltés ideje: 2018. december 9.)